

TÈCNIQUES I ESTRATÈGIES D'INTERVENCIÓ EN PROBLEMES DE CONDUCTA.

CEP Inca
12 de setembre 2017

GOVERN
ILLES
BALEARS

tresimes
psicologia

Joan Soler Benito
Psicòleg B-01354
tresimespsicologia.com

OBJECTIUS I ESTRUCTURA DE LA JORNADA.

OBJECTIUS:

- Dotar de coneixements teòrics i pràctics en relació als problemes i trastorns de conducta.
- Afavorir un espai d'anàlisi i reflexió per entendre i abordar aquesta realitat.

ESTRUCUTRA:

1^a

- Descripció Trastorns de conducta (TrC). Definició i tipologia.
- Factors de risc/protecció i manteniment.

2^a

- Eines de prevenció
- Estratègies d'intervenció.

3^a

- Anàlisi d'un cas pràctic.

QUE ÉS UN TRASTORN DE CONDUCTA?

DSM-5

- De manera genèrica entendrem un trastorn de conducta com un patró alterat de comportament on no es respecten les normes social de relació.
- Agrupa el trastorn de conducta genèric i el trastorn negativista desafiament amb els trastorns de control d'impulsos (piromania i cleptomania) i els relaciona amb el trastorn de personalitat antisocial. Es passa a fer un descripció més funcional i per edat.

TRASTORN NEGATIVISTA DESAFIANT.

Definició: patró recurrent de conducta negativista, desafiadora, desobedient i hostil dirigit a les figures d'autoritat.

La gravetat del trastorn es gradua en 3 nivell en funció del grau d'afectació dels entorns relacionats amb el menor (Lleu 1 entorn -habitualment es la llar-, Moderat 2 entorns i Greu més de dos entorns).

Comorbilitat significativa amb el TDAH. Entre un 40-60% de nins/adolescents amb TDAH podem presentar un TND afegit.

TRASTORN DE CONDUCTA.

Definició: patró de comportament persistent i repetitiu, on es violen els drets bàsics dels altres o importants normes socials, incloent a més comportaments agressius que causen dany físic, amenaces, crueltat, comportaments no agressius que causen pèrdues o danys a la propietat, frau, robatoris i violacions greus de normes.

La gravetat del trastorn es gradua en 3 nivell en funció de la intensitat/freqüència en que s'expressi el comportament.

Comorbilitat significativa amb el TDAH. Entre un 40-60% de nins/adolescents amb TDAH podem presentar un TND afegit.

TRASTORN DE CONDUCTA...

TIPUS:

- En funció de l'edat: d'inici infantil (abans dels 10 anys), d'inici adolescent (després dels 10 anys) o d'inici no especificat.
- En funció de les emocions associades o absents:
 - Amb emocions prosocials limitades.
 - Falta de remordiments o culpabilitat.
 - Insensible, falta d'empatia.
 - Despreocupat pel seu rendiment.
 - Afecte superficial o deficient.

CONCEPTE: FACTOR DE RISC I F. DE PROTECCIÓ.

Factor de risc:

És un atribut i/o característica individual, condició situacional i/o context ambiental que incrementa la probabilitat d'aparició del comportament observat.

Factor de protecció:

És un atribut o característica individual, condició situacional i/o context ambiental que inhibeix, redueix o atenua la probabilitat d'aparició del comportament observat.

FACTORS DE RISC RELACIONATS AMB ELS TC.

PERSONALS

- QI inferior a la mitjana.
- Dèficit en capacitat de lectura, en capacitats verbals, en planificació i previsió.
- Estil esbiaixat de processament de la informació social: tendència a percebre intencions negatives en els altres i a fixar-se en la conducta agressiva d'aquells.
- Baixa sensibilitat al càstig.

FACTORS DE RISC..

FAMILIARS

- Delinqüència dels pares.
- Psicopatologia pares (depressió/alcoholisme).
- Maternitat adolescent.
- Família sense rols definits (famílies des de nombroses a monoparentals sense rols clars).
- Negligència i educar-se en una llar desfeta.
- Estils educatius: coerció, hostilitat, maltractaments, desatenció i supervisió deficient.
- Disciplina inconsistent: arbitrària, sense conseqüències lògiques (per excés o per defecte) o amb conseqüències no contingents (s'apliquen tard).

FACTORS DE RISC...

EDUCATIUS

- Conviccions deterministes envers el fracàs de l'alumne.
- Sentiments i actituds de rebuig, negligència o no estimació.
- Tenir cura de les informacions que fem circular en relació a l'alumne.
- Expulsions reiterades o excés de permissivitat.
- Aïllament social.
- Dinàmica de la relació negativa família-centre.
- Fets traumàtics o menyspreu de companys, pares, família, etc.

FACTORS DE RISC....

SOCIALS

- Participació en grups d'iguals amb conducta problemàtica.
- El significat canviant de l'adolescència: relació disincrònica entre autonomia i responsabilitat.
- Les actituds públiques (mitjans de comunicació): lliguen l'èxit social a la conducta agressiva.
- La impunitat/missivitat social d'aquestes conductes.
- El menor control social davant les transgressions.
- La pobresa i la situació social desafavorida.

FACTORS DE PROTECCIÓ...

- Els factors risc expressats a la inversa. I especialment...
- Recolzament de l'entorn: amics i professors.
- Implicació del professorat en la comprensió de la seva situació.
- Tenir cura de com i on parlem als alumnes.
- Col·laboració de la família amb el centre i amb d'altres serveis.
- Confortar físicament a l'alumne/a en els moments de crisi.
- Conèixer els recursos sociocomunitaris de l'entorn.
- Mètode d'ensenyament:
 - ◆ Adaptacions curriculars funcionals, motivadores i realistes.
 - ◆ Activitats manipulatives combinades.
 - ◆ Planificar l'horari i agrupaments.
- Pactes/compromisos (contractes) referents al treball diari, activitats, deures, responsabilitats, disciplina raonada, etc.
- Que les regles i normes de funcionament sigui clares.
- Seguiment individualitzat (acompanyament, conversa).

ESTRATÈGIES DE PREVENCIÓ.

PRINCIPIS:

- Intervenció grupal a l'aula.
- No focalitzar en els elements disruptius.
- Incorporar aquestes accions al pla d'acció tutorial del curs amb una estreta col·laboració del tutor del curs.

CONTINGUTS a treballar amb els joves:

- Estratègies d'autocontrol i gestió d'emocions negatives.
- Entrenament en habilitats socials.
- Entrenament en solució de problemes.
- Entrenament en autoinstruccions.

CONTINGUTS a treballar amb els pares:

- Pautes de criança en relació a l'edat i necessitats dels fills.
- Drets i deures en referència a la relació amb el centre escolar.

ESTRATÈGIES D'INTERVENCIÓ.

INDIVIDUALS (treball dels continguts de prevenció):

- Tenir una persona de referència (co-tutor).
- Fer un treball pedagògic d'interiorització del Reglament Intern del centre.
- Aportar idees i elements perquè l'alumne/a pugui entendre el perquè de la seva conducta.
- Ajudar a diferenciar i tractar les faltes de conducta.
- Aprendre a millorar la comunicació amb els companys i professors, bàsicament, mitjançant el diàleg.
- Arribar a verbalitzar de manera coherent els seus sentiments.
- Que disposi d'un espai per a l'expressió que necessita (dibuixar, parlar, escriure, xat, etc.)
- Modificar o adaptar la duració del temps de les tasques proposades o del mateix horari de classe.
- Les activitats poden ser manipulatives o més creatives.
- Ús de les noves tecnologies o materials.

ESTRATÈGIES D'INTERVENCIÓ..

GRUPALS:

- Dissenyar contingut curricular específics (manipulatiu, relacionat amb la vida real, creatiu o d'expressió plàstica, teatre, jocs esportius, ball, etc.) per treballar la problemàtica.
- Treball per projectes o centres d'interès.
- Treballar de manera no formal (xerrada, activitat, etc.) a sobre l'autoimatge, autoconcepte, les relacions personals, les habilitats socials, etc.
- Treball de dinàmiques de grups amb els continguts de prevenció.
- Conèixer i aplicar la mediació.
- Afavorir la realització d'accions de reparació a l'hora de resoldre un conflicte.

PER LLEGIR UNA MICA MÉS...

- Carrobles, J. A. y Pérez-Pareja, J. (2008). **“Escuela de padres. Guía práctica para evitar problemas de conducta y mejorar el desarrollo infantil”**. Madrid: Pirámide.
- Fábregas, J. J. y García, E. (1988). **“Técnicas de autocontrol”**. Madrid: Alhambra.
- Inglés, C. J. (2009). **“Enseñanza de habilidades interpersonales para adolescentes”**. Madrid: Pirámide.
- Labrador, F. J. (2008). **“Técnicas de modificación de conducta”**. Madrid: Pirámide.
- Serrano, I. (2006). **“El niño agresivo”**. Madrid: Pirámide.

**MOLTES GRÀCIES
PER LA VOSTRA
PARTICIPACIÓ!**

GOVERN
ILLES
BALEARS

tresimes
psicologia

Joan Soler Benito
Psicòleg B-01354
tresimespsicologia.com